

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2002-2003

13 MAART 2003

Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag met betrekking tot de maatregelen die moeten worden genomen om de ongeoorloofde invoer, uitvoer en overdracht van eigendom van cultuurgoederen te voorkomen, aangenomen te Parijs op 14 november 1970

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE BETREKKINGEN EN VOOR DE LANDSVERDEDIGING UITGEBRACHT DOOR MEVROUW LALOY

1. INLEIDING

Het wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag met betrekking tot de maatregelen die moeten worden genomen om de ongeoorloofde invoer, uitvoer en overdracht van eigendom van cultuurgoederen te voorkomen, aangenomen te Parijs op 14 november 1970 werd in de Senaat ingediend op 13 februari 2003.

De commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en voor de Landsverdediging heeft het besproken op 13 maart 2003.

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heren Colla, voorzitter; Dedecker, Geens, Maertens, de dames Willame-Boonen en Laloy, rapporteur.
2. Plaatsvervangers : de heren Galand, Morael en Remans.
3. Andere senator : de heer Guilbert.

Zie :

Stukken van de Senaat :

2-1469 - 2002/2003 :

Nr. 1 : Wetsontwerp.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2002-2003

13 MARS 2003

Projet de loi portant assentiment à la Convention concernant les mesures à prendre pour interdire et empêcher l'importation, l'exportation, et le transfert de propriété illicites des biens culturels, adoptée à Paris le 14 novembre 1970

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES ET DE LA DÉFENSE PAR MME LALOY

1. INTRODUCTION

Le projet de loi portant assentiment à la Convention concernant les mesures à prendre pour interdire et empêcher l'importation, l'exportation, et le transfert de propriété illicites des biens culturels, adoptée à Paris le 14 novembre 1970, a été déposé au Sénat le 13 février 2003.

La commission des Relations extérieures et de la Défense l'a discuté le 13 mars 2003.

Ont participé aux travaux de la commission :

1. Membres effectifs : MM. Colla, président; Dedecker, Geens, Maertens, Mmes Willame-Boonen et Laloy, rapporteuse.
2. Membres suppléants : MM. Galand, Morael et Remans.
3. Autre sénateur : M. Guilbert.

Voir :

Documents du Sénat :

2-1469 - 2002/2003 :

N° 1 : Projet de loi.

2. ALGEMENE BESPREKING

De heer Guilbert spreekt zijn tevredenheid uit over de goedkeuring van het verdrag. Het vormt immers een zeer belangrijk instrument in de strijd tegen de ongeoorloofde handel in kunstwerken. Wereldwijd heeft België de reputatie een draaischijf van dat soort handel te zijn. Het is daarom volstrekt noodzakelijk dat ons land het verdrag onderschrijft om de strijd aan te binden tegen de ongeoorloofde uitvoer en vooral de invoer van kunstwerken. Om doelmatig te kunnen optreden moet het douanepersoneel een opleiding krijgen inzake internationale reglementering alsook de lijst ontvangen van de beschermde cultuurgoederen.

De gemeenschappen moeten de lijst opstellen van goederen die als te beschermen cultuurgoederen te beschouwen zijn. De Franse Gemeenschap heeft het decreet van 11 juli 2002 betreffende de roerende cultuurgoederen en het immaterieel patrimonium van de Franse Gemeenschap aangenomen. Tevens moet er een dienst komen ter bescherming van het cultureel erfgoed die wet- en reglementteksten terzake moet opstellen. Ook behoort er een nationale lijst te komen van beschermde goederen.

Daartoe zijn uitwisselingen van informatie nodig tussen de deelgebieden en de federale Staat. Dat zou gepaard moeten gaan met een samenwerkingsakkoord tussen enerzijds de federale Staat en eventueel de deelgebieden en anderzijds de ontwikkelingslanden. Zo kunnen deze laatste hun cultuurgoederen beschermen.

Voorts zouden antiekhandelaars een register van de oorsprong van de goederen alsook de persoonsgegevens van de leveranciers moeten bijhouden.

Bij de huidige stand van zaken waarborgt een echtheidsbewijs de ouderdom van het goed, maar spreekt het zich niet uit over de vraag of het land van oorsprong op een geoorloofde manier heeft verlaten.

Volgens spreker behoort ons land het Verdrag *Unidroit* over gestolen en ongeoorloofd uitgevoerde cultuurgoederen van 1995 te bekrachtigen. In feite gaat het om de sterke arm van het Unesco-verdrag omdat die ook van toepassing is op particulieren en niet alleen op de onderlinge betrekkingen tussen Staten. In 1998 heeft de Raad van Europa overigens de verschillende assemblees opgeroepen het verdrag te bekrachtigen.

Volgens mevrouw Willame moeten de drie geregionaliseerde diensten voor bescherming van monumenten en landschappen omgevormd worden tot diensten ter bescherming van het cultureel erfgoed.

De heer Dedecker is van mening dat men uiterst lang gewacht heeft om het verdrag te ratificeren maar verheugt er zich over dat het toch uiteindelijk het geval zal zijn. Spreker stelt dat er onlangs in het

2. DISCUSSION GÉNÉRALE

M. Guilbert se réjouit de l'adoption de la convention qui est un instrument essentiel dans la lutte contre le trafic d'œuvres d'art. Sur le plan international, la Belgique est considérée comme une plaque tournante de ce trafic. Il est indispensable que la Belgique adopte cette convention pour lutter contre les exportations et surtout les importations illégales d'œuvres d'art. Pour mener un combat efficace, il faut une formation du personnel douanier au sujet de la réglementation internationale et de la liste des biens culturels protégés.

Les communautés doivent dresser la liste des biens considérés comme des biens culturels à protéger. La Communauté française a adopté le décret du 11 juillet 2002 relatif aux biens culturels mobiliers et au patrimoine immatériel. Il faut également installer un service de protection du patrimoine culturel qui sera chargé de l'élaboration de textes législatifs et réglementaires en la matière. Elle doit également dresser un inventaire national de biens protégés.

Ces différentes dispositions nécessitent des échanges d'information entre les entités fédérale et fédérées. Cela devrait être accompagné d'un accord de coopération entre d'une part l'État fédéral et éventuellement les entités fédérées et d'autre part les pays en voie de développement. Cela permettrait à ces derniers de protéger leurs biens culturels.

Il faudrait également obliger les antiquaires à tenir un registre de l'origine des biens et les coordonnées des fournisseurs.

À l'heure actuelle, un certificat d'authenticité garantit qu'il s'agit d'un bien d'un tel siècle mais ne s'occupe pas du caractère légal de la sortie du bien de son pays d'origine.

L'orateur estime qu'il convient que la Belgique ratifie la Convention Unidroit sur les biens culturels volés et exportés illicitement de 1995. Il s'agit du bras armé de la Convention Unesco dans la mesure où elle s'applique également aux personnes privées et pas seulement aux rapports entre les États. Le Conseil de l'Europe a d'ailleurs lancé un appel en 1998 auprès des différentes assemblees à ratifier cette convention.

Mme Willame estime que les trois offices régionalisés de protection des monuments et des sites seront transformés en services de protection du patrimoine culturel.

M. Dedecker se réjouit de la ratification de cette convention, bien qu'on l'ait attendue très longtemps à son avis. L'intervenant déclare que le Parlement flamand vient de voter un décret visant à protéger le

Vlaams Parlement een decreet werd goedgekeurd ter bescherming van het roerend cultureel erfgoed, waarbij een Raad wordt opgericht voor het roerend cultureel erfgoed.

Mevrouw Laloy herinnert eraan dat de samenwerkingsakkoorden tussen de deelgebieden en de federale Staat zo snel mogelijk tot stand moeten komen.

De vertegenwoordiger van de minister antwoordt dat de goedkeuring van het Unesco-verdrag lang heeft aangesleept wegens de staatshervorming van 1970.

3. STEMMINGEN

De artikelen 1 en 2 alsook het wetsontwerp in zijn geheel worden eenparig aangenomen door de 8 aanwezige leden.

Vertrouwen werd geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van dit verslag.

De rapporteur,

Marie-José LALOY.

De voorzitter,

Marcel COLLA.

*
* *

**De door de commissie aangenomen tekst
is dezelfde als de tekst
van het wetsontwerp
(zie stuk Senaat, nr. 2-1469/1)**

patrimoine culturel mobilier, aux termes duquel est institué un Conseil du patrimoine culturel mobilier.

Mme Laloy rappelle qu'il faut mettre en place le plus rapidement possible les accords de coopération entre les entités fédérale et fédérées.

Le représentant du ministre répond qu'à cause des réformes structurelles de l'État en 1970 l'approbation de la Convention Unesco a duré longtemps.

3. VOTES

Les articles 1er et 2 ainsi que l'ensemble du projet de loi ont été adoptés à l'unanimité des 8 membres présents.

Confiance a été faite à la rapporteuse pour la rédaction du présent rapport.

La rapporteuse,

Marie-José LALOY.

Le président,

Marcel COLLA.

*
* *

**Le texte adopté par la commission
est identique au texte
du projet de loi
(voir doc. Sénat, n° 2-1469/1)**